

РЕШЕНИЕ

№ 3065

гр. Варна, 13.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 21 СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Михаил Михайлов

при участието на секретаря Даяна М. П.а
като разгледа докладваното от Михаил Михайлов Гражданско дело № 20213110115216 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството пред ВРС е образувано по искова молба на К. Г. К., ЕГН ***** от гр. Варна, ул. Ц. №11, вх.А, ат.3, ап.12 срещу Е. В. К., ЕГН ***** от гр. Варна, ул. Ц. №11, вх.В, ет.7, ап.80, с която са предявени иски за приемане за установено в отношенията между страните, че брачен договор от 13.11.2020г., с нотариална заверка на подписите и съдържанието, вписан в Служба по вписванията – Варна вх.№ 29292/13.11.2020г., акт 192, том VIII, дело № 7712/2020г. **е нищожен в частта, с която е осъществено разпореждане с 11/24 ид.части от недвижим имот представляващ апартамент № 80 със ЗП от 61,45 кв.м., с идентификатор *****20, намиращ се в гр. Варна, ул. Ц. №11, вх.В, ет.7, ведно с прилежащото му избено помещение и идеални части от общите части и правото на строеж, както и в частта по отношение на ¼ ид.части от лек автомобил марка „Хонда“, модел „Джаз“, рег. № В****РТ, поради противоречие със закона**, на осн. чл. 26, ал.1, пр.1-во ЗЗД вр. чл. 38, ал.3 СК, евентуално поради **заобикаляне на закона** осн. чл. 26, ал.1, пр.2-во ЗЗД, евентуално поради **противоречие с добрите нрави**, на осн. чл. 26, ал.1, пр.3-то ЗЗД, евентуално **поради липса на съгласие**, на осн. чл. 26, ал.2, изр.1-во, пр.2-ро ЗЗД, евентуално за приемане за установено, че договорът в посочените части **е унищожаем поради невъзможност за разбиране и ръководене на действията**, на осн. чл. 31, ал.2 ЗЗД.

Предявени са и ревандикационни иски от К. Г. К., ЕГН ***** от гр. Варна, ул. Ц. №11, вх.А, ат.3, ап.12 срещу Е. В. К., ЕГН ***** от гр. Варна, ул. Ц.

№11, вх.В, ет.7, ап.80, **за приемане за установено**, че К. Г. К., ЕГН ***** от гр. Варна, ул. Ц. №11, вх.А, ет.3, ап.12 **е собственик** по наследство останало след смъртта на баща й Г.К.К., б.ж. на гр. Варна, на **11/24 ид.части от недвижим имот представляващ апартамент № 80** със ЗП от 61,45 кв.м., с идентификатор *****.20, намиращ се в гр. Варна, ул. Ц. №11, вх.В, ет.7, ведно с прилежащото му избено помещение и идеални части от общите части и правото на строеж, както по отношение на **¼ ид.части от лек автомобил** марка „Хонда“, модел „Джаз“, рег. № В****РТ, както и **осъждане** на ответницата да предаде владението на процесните идеални части от недвижимият имот и лекия автомобил, **на осн. чл.108 ЗС.**

В исковата молба се излагат твърдения, че ищцата е наследник на Г.К.К., б.ж. на гр. Варна, починал на 25.11.2020г., а ответницата е негова приживяла съпруга. Посочва, че с процесния брачен договор приживе наследодателят й е прехвърлил собствеността върху притежаваните от него идеални части от недвижим имот и лек автомобил. Оспорва действителността на брачния договор, като твърди, че той **противоречи на закона**, който забранява брачния договор за **съдържа разпореждания в случай на смърт**. С процесния брачен договор по същността си е **осъществено завещателно разпореждане** с предмет лично имущество на наследодателя на ищцата, вследствие на което ответницата безвъзмездно е станала негов собственик. Твърди, че договорът е сключен предвид влошеното здравословно състояние на наследодателя, като ответницата е знаела за предстоящата смърт. В условията на евентуалност твърди, че договорът е нищожен, като **противоречащ на добрите нрави**, доколкото **липсва еквивалентност на престациите** по него. Счита, че с него не се защитава благополучието на семейството, а единствено се облагодетелства ответницата. В евентуалност намира, че договорът е сключен при **липса на съгласие** от страна на наследодателя на страните предвид **липсата на валидно волеизявление**, което същия да осъществи към момента на разпоредителната сделка. Твърди, че към момента на сключване на брачния договор баща й е страдал от тежка болест, което е възпрепятствало възможността да изрази съгласие.

В евентуалност счита, че договорът е унищожаем, като **основания за унищожаемост** извлича от съдържанието на самия договор. Твърди, че **здравословното състояние на наследодателят не му е позволявало той физически да подпише договора** (чийто подпис в брачния договор изрично оспорва), поради което намира, че той не е могъл към този момент да разбира и ръководи действията си. Счита, че той **не е осъзнавал, че с посочения договор процесните недвижим имот и движима вещ стават собственост на ответницата.**

По отношение на предявените икове с правно осн. чл. 108 ЗС твърди, че наследодателят на страните приживе е придобил 1/6 ид.части от недвижимия имот по наследство от своя баща К.А.К., съответно 4/6 идеални части е придобил по дарение от своята майка К. Г. К., което дарение е оформено в нотариален акт №55/2017г.

Останалата 1/6 ид.части от недвижимия имот е придобита по силата на разпоредителна сделка, която е оформена в нотариален акт № 56/06.12.2017г. Твърди, че наследодателят приживе се е легитимирал за собственик на 11/12 ид.части от недвижимия имот, а ответницата притежава собствеността върху 1/12 ид.части, преди открИ.е на наследството, поради което предявява иск за приемане за установено, че тя е собственик по наследство на 11/24 ид.части от имота и осъждане на ответницата да ѝ предаде владението върху тези ид.части. Лекият автомобил е придобит през време на брака с ответницата, поради което претендира ревандикиране на нейната ¼ ид.части, която е останала от наследството на баща ѝ. Владението досежно процесните ид.части се осъществява от ответницата.

В срока по чл. 131 ГПК е депозиран писмен отговор от ответника.

Излагат се възражения за недопустимост на претенцията, а в условията на евентуалност навежда възражения за неоснователност.

Не се отрича влошеното здравословно състояние на наследодателя на страните, но посочва, че същият към момента на разпоредителната сделка не е страдал от разстройство на психиката. Намира брачния договор за действителен, като сключен при надлежно волеизявление на Г.К.К., б.ж. на гр. Варна. Договорът е подписан собственоръчно от наследодателя, който е посетил кантората на нотариуса при сключване на същия. Излага възражения, като посочва, че с брачния договор наследодателят е целял да подsigури своята съпруга, което е осъществил по отношение на ищцата посредством предходно осъществено през 2005г. от него дарение, с което същата получила друг имот в гр. Варна. Оспорват се твърденията в исковата молба, като се излага, че физическото състояние на наследодателя е позволявало същия собственоръчно да положи подпис в договора, към момента на сключване на същия. Излага, че Г.К.К., б.ж. на гр. Варна приживе е имал намерение за прехвърли собствеността върху имота на съпругата си, което му решение е било трайно и осъзнато. Счита, че с брачния договор не се осъществява завещателно разпореждане, доколкото в същия липсват клаузи свързани с разпределение на имущество на съпрузите при настъпване на смърт на кой и да е от тях. Макар и в тежко здравословно състояние наследодателят на страните не е страдал от психични заболявания, като е могъл сам да ръководи действията си.

Съдът, след съвкупна преценка на събраните по делото доказателства, заедно и поотделно и по вътрешно убеждение, приема за установено следното от **фактическа страна:**

Представено по делото е удостоверение за сключен граждански брак, от което се установява, че на **07.09.2006г.** Г.К.К., б.ж. на Варна и ответницата Е. К. са сключили граждански брак, за което обстоятелство е съставен акт за граждански брак № 1399/07.09.2006г.

Представен е брачен договор от **13.11.2020г.** сключен между Г.К.К., б.ж. на Варна и ответницата Е. К. с нотариална заверка на подписите и съдържанието рег. № 11286, акт 191, дело 550, респ. рег. №11287, том3, акт 196 по описа на нотариус О.С. с район на действие ВРС, по силата на който Г.К.К., б.ж. на Варна безвъзмездно прехвърля на ответницата собствеността **върху 11/12 ид.части от процесния недвижим имот** представляващ апартамент № 80 със ЗП от 61,45 кв.м., с идентификатор *****20, намиращ се в гр. Варна, ул. Ц. №11, вх.В, ет.7, ведно с прилежащото му избено помещение и идеални части от общите части и правото на строеж, както по отношение на **¼ ид.части от лек автомобил марка „Хонда“, модел „Джаз“, рег. № В****РТ.** Съобразно разпоредба на чл.3, ал.1 от договора посочените недвижим имот и МПС стават изключителна собственост на ответницата.

Представен по делото е нотариален акт № 167, том XII, дело №4722/1986г., с който К.А.К. е признат за собственик на имот представляващ апартамент №80 със ЗП от 61,45 кв.м., намиращ се в гр. Варна, ул. Ц. №11, вх.В, ет.7.

Представено е удостоверение за наследници на К.А.К., от което се установява, че същия е починал на 24.03.2012г., като наследници са К. Г. К., ЕГН ***** – негова преживяла съпруга, Й.К.Д., съответно ищцата К. К. и ответницата Е. К., замесващи починалия преди наследодателя Г.К.К. – негов син.

В нотариален акт № 55, том 4, рег. № 10359, дело № 603/2017г. е обективизирано дарение от 06.12.2017г., по силата на което К. Г. К. дарява на сина си Г.К., б.ж. на гр. Варна **4/6 ид.части** от проценото жилище представляващо апартамент №80.

С договор за покупко – продажба от 06.12.2017г., оформен в нотариален акт № 56, том 4, рег. № 10360, дело № 604/2017г., Й.К.Д. продава на Г.К.К. собствената си **1/6 ид.части** от процесното жилище представляващо апартамент №80.

Представен е препис – извлечение от акт за смърт от 25.11.2020г., от което се установява, че **на 25.11.2020г. е починал Г.К.К.**, за което обстоятелство е съставен акт за смърт № 1173/25.11.2020г.

От представеното удостоверение за наследници на Г.К.К. б.ж. на гр. Варна, се установява, че след своята смърт същия е оставил наследници – преживяла съпруга – ответницата Е. К. и низходящ – дъщеря ищцата К. К..

Представено е нотариален акт № 44, том I, рег. № 555, дело № 36/2005г., в който е оформено дарение от 26.01.2005г., с което Г.К.К. и И.ка Н. К., даряват на своята дъщеря – ответницата К. К. имот представляващ: жилище №12 със ЗП 85,80 кв.м. намиращо се в гр. Варна, ул. Ц. №11.

Представен по делото е договор за доброволна делба №55, том II, рег. № 5423, дело №198/2021г., сключен между К. Г. К., Й.К.Д., ответницата Е. В. К. и ищцата К. Г. К. по отношение на недвижим имоти представляващи апартамент №1 с площ от 61,00 кв.м., апартамент №2 с площ от 56,23 кв.м., апартамент №3 с площ от 56,23 кв.м. и

поземлен имот с площ от 643 кв.м. намиращи се в местност „М.р.“, гр. Варна.

Прието по делото е медицинско досие съдържащо медицинска документация във връзка с проведено лечение в болнично заведение на наследодателя на страните Г.К.К., б. ж. на гр. Варна.

По искане на ищеца е разпитана свидетеля Т.Д.Д. – без дела и родство със страните. Същата посочва в разпитът си пред съда, че познава страните, споделя, че е съсед на ищцата. По данни на последната ѝ е известно, че Г.К. не е бил в добро здравословно състояние, като отново ищцата ѝ е споделяла, че е имал злокачествено заболяване. Също от ищцата ѝ е известно, че е бил на лечение, по което е провеждал терапия.

По искане на ответника е разпитана свидетеля С. П.а К., без дела и родство със страните. Излага в разпитът си пред съда, че преди смъртта, по време на лечение Г.К. е бил комуникативен, разговявал е с нея, бил е подвижен. Свидетеля посочва, че К. ѝ е споделял, че е уредели своята дъщеря, като е следвало да помисли и за своята съпруга, както посочва, че предмет на разговора е бил „малкия“ апартамент намиращ се на ул. „Ц.“ в гр. Варна. Известно ѝ е, че Г.К. сам се е явил пред нотариус за да подпише брачния договор.

По делото е прието заключение по съдебно – психиатрична експертиза на вещото лице С. В.. Експерта при преглед на медицинската документация посочва, че няма данни от същата на Г.К. да е била поставяна диагноза свързана досежно неговото психиатрично здраве. Няма данни за влошено психиатрично състояние, съответно не се съдържат и данни за прием на психотропни медикаменти. Първоначалната оценка на състоянието на наследодателя на страните е осъществена към 16.10.2020г., от която се установява, че същият е с нормален психичен статус, като не са описани психопатологични отклонения. В заключение се посочва, че Г.К. е запазил базисната си психична годност да разбира действията си и ръководи постъпките си, включително и към момента на подписване на процесния брачен договор. В обясненията си в съдебно заседание при приемане на заключението в.л. допълнително излага, че от медицинската документация, която е съставяна в периода 3-4 дни преди подписване на брачния договор, не може да бъде извлечено психично състояние на наследодателя на страните, което да се диагностицира, като нарушение на психичните функции, респ. психично разстройство.

Приета по делото е съдебно – графологична експертиза на вещото лице Ц. Ц., в която се посочва, че при изследване на копие от брачния договор, се установява, че подписа в същия е положен от Г.К.. В съдебно заседание при приемане на експертизата вещото лице посочва, че изследването на копие от документ е достатъчно за да се установи автентичността на подписа. В случая подписът на К. е със сложна структура, при което експертът установява идентичност по 11 отделни съставни показателя.

При тази установеност на фактите, съдът възприе следните **правни изводи**:

Предмет на предявените в условията на евентуалност искове е прогласяване недействителността на брачен договор от **13.11.2020г.** сключен между Г.К.К., б.ж. на Варна и ответницата Е. К.. Процесният договор е сключен в предвидената от закона (чл.39, ал.1 СК) форма – с нотариална заверка на подписите и съдържанието на същия, които са удостоверени от нотариус О.С. с район на действие ВРС. Не е спорно между страните, същевременно се установява и от съдържанието на представения по делото брачен договор, че със същия Г.К.К., б.ж. на Варна безвъзмездно прехвърля на ответницата собствеността **върху 11/12 ид.части от процесния недвижим имот** представляващ апартамент № 80 със ЗП от 61,45 кв.м., с идентификатор *****.20, намиращ се в гр. Варна, ул. Ц. №11, вх.В, ет.7, ведно с прилежащото му избено помещение и идеални части от общите части и правото на строеж, както по отношение на **¼ ид.части от лек автомобил марка „Хонда“, модел „Джаз“, рег. № В****РТ.** От приетите по делото писмени доказателства съдът приема, че към момента на сключване на брачния договор съпругът на ответницата се легитимира за собственик на процесното жилище за 4/6 ид.части по силата на дарение в негова полза осъществено от неговата майка К. Г. К., оформено в нотариален акт № 55/2017г., съответно 1/6 ид. части получени по наследство останало от неговия баща К. К.. Останалата 1/6 ид.част от имота Г.К. и неговата съпруга – ответницата Е. Къркелева са придобили по силата на възмездна сделка – договор за покупко – продажба от 06.12.2017г., оформен в нотариален акт № 56, том 4, рег. № 10360, дело № 604/2017г., по силата на който съпрузите през време на техния брак (сключен през 2006) придобиват от Й.К.Д. **1/6 ид.части** от процесното жилище представляващо апартамент №80.

Не е спорно между страните, че процесната движима вещ представляваща лек автомобил марка „Хонда“, модел „Джаз“ е придобита от съпрузите през време на брака, при което с процесния брачен договор Г.К. е прехвърлил $\frac{1}{2}$ ид.части от собствеността върху вещта на своята съпруга.

От представеното по делото удостоверение за наследници на Г.К.К. б.ж. на гр. Варна, съдът приема, че той е починал на 25.11.2020г., като наследници на същия са неговата преживяла съпруга – ответницата Е. К., както и неговата дъщеря ищцата - К. К..

В исковата си молба ищцата релевира искане за прогласяване нищожност на брачния договор, като на първо време излага твърдения, че същия противоречи на закона, доколкото при уреждане на правната материя досежно сключване на брачните договори е налице забрана те да бъдат сключвани по повод смъртта.

Основанията за нищожност независимо дали са общи или конкретни, са онези юридически факти, с настъпването на които възниква определен вид нищожност.

Разпоредбата на чл. 26, ал.1, пр.1 ЗЗД урежда материята досежно общото основание за нищожност, което е свързано с нарушаване на закона. По своята същност то винаги се свързва с несъобразяване с изрични, императивното посочени от закона правни норми, поради което за да бъде установено дали е осъществено нарушение на закона следва да бъде преценено дали конкретната правна норма е императивна и дали е реализирано в действителност в оспорената сделка соченото нарушение.

По въпроса за недействителността на брачния договор, разпоредбата на чл. 43 СК препраща към общия режим за нищожност, който е уреден в ЗЗД. За да бъде преценено дали с атакуваната с исковата молба сделка е нарушена правната норма следва да бъдат съобразени, както специалните изисквания за действителност на брачния договор, които се уреждат с нарочни правни норми в СК, така и тази по общия ЗЗД.

Изрично в разпоредбата на чл. 38, ал.3, изр.1-во СК, се съдържа императивното правило, че брачния договор не може да съдържа разпореждания за случай на смърт. Анализ на правната норма предполага, че същата изрично забравяна в предмета на уговорки, които съдържа брачния договор, страните било то съпрузи или такива, на които предстои сключване на граждански брак, да включват уговорки свързани с разпореждане с имущество в случай на смърт, на коя да е от страните по договора. Ако такава уговорка е включена и тя е част от съдържанието на брачния договор, то същия е нищожен на основание чл. 26, ал.1, пр.1- во ЗЗД вр. чл. 38, ал.3 СК, като противоречащ на закона. Евентуалното наличие на нищожна клауза свързана с разпореждане по случай на смърт, следва да се изведе от самото съдържание на договора.

От представения по делото брачен договор сключен между Г.К. и ответницата, съдът не може да приеме, че същия съдържа клауза за разпореждане в случая на смърт било то на съпруга или съпругата, която уговорка да противоречи на изричната разпоредба на чл. 38, ал.3 СК. Дори и при осъществяване на тълкуване на съдържанието на договор с оглед установяване на действителните отношения между страните към момента на сключване на договора, по правилата на чл.20 ЗЗД, съдът не достига до извода за включване на такава изрично забранена от закона клауза. Тежкото здравословно състояние, в което се е намирал съпругът на ответницата към момента на сключване на брачния договор не може да бъде разглеждано, като ограничително основание водещо до невъзможност да бъде сключен брачния договор под страх от допускане нарушение на изрични правни норми водещо до неговата нищожност. Нищожността на договора в хипотезата на включена забранителна клауза свързана с разпореждане в случай на смърт, следва да се извежда от съдържанието на самия брачен договор, а не от евентуално, неизвестно кога настъпващи в правния мир юридически факти.

Не може да бъдат споделени твърденията, че брачния договор е сключен при

противоречие на разпоредбите на чл. 14 и чл.17 СК. Посочените хипотези уреждат задължението за взаимност между съпрузите и грижа за семейството. От една страна се вменява в задължение на съпрузите да проявяват взаимно уважение, да полагат общи грижи в дух на разбирателство, а от друга с общи усилия и събрано възможности на всеки един от тях да осигурят благополучието на семейството.

Ответницата и Г.К. са сключили граждански брак през 2006г. За това, че съпрузите за времето, през което са били в граждански брак, който е прекратен със смъртта на съпруга К. са били в добри семейни отношения, свидетелски показания в хода на съдебния процес даде свидетеля К.,които напълно се кредитират от съда, като безпристрастно и обективно дадени. Свидетелят изложи, че добре познава семейството, като е наблюдавала при тях проява на чувства на обич и привързаност един към друг. Липсват по делото други доказателства, които да опровергават изложеното от свидетеля, при което съдът приема, че съпрузите за времето на действие на техния брак са изпълнявали задълженията си, които са им вменени по реда на чл. 14 и чл. 17 СК. Сключеният брачен договор между тях през време на брака не съдържа клаузи, които да са в противоречие с цитираните правни норми, не се установява и такива техни отношения, които да са в разрез с тях. Настъпилият юридически факт, а именно смъртта на съпруга, с което е прекратен гражданския брак, във време близко с това на сключване на брачния договор не обосновава извод за допуснато противоречие със закона.

По изложените съображения релевираните в исковата молба твърдения, че брачния договор съдържа клаузи в случай на смърт на единия от съпрузите са неоснователни, при което следва да бъде отхвърлен предявения иск за прогласяване за нищожен на договора, като противоречащ на закона.

Доколкото главното основание, на което ищецът се позовава съдът прие за неоснователно, то следва да бъде разгледано следващото релевирано такова. На следващо място ищецът твърди, че с брачния договор се заобикаля закона, доколкото по своята същност с атакуваната сделка е осъществено завещателно разпореждане в полза на ответницата. Твърди се, че тя е знаела за предстоящата смърт на своя съпруг, при което се е възползвала от това му състояние, като е изготвила процесния договор.

Съобразно разпоредбата на чл. 26, ал.1, пр.2-ро ЗЗД, договорът е нищожен ако с него се заобикаля закона. При установена забрана за постигане на даден правен резултат с определ. сделка се достига до заобикаляне на закона. При заобикаляне на закона, страните по сделката сключват поначало сделка, която закона не забранява, същата сама по себе си е валидна и допустима, правния резултата обаче, който желаят да постигнат не е присъщ за сделката, която страните изповядват. Така макар и формално сделката да не противоречи на закона, то с нея се постига правен резултат, който законът забранява. Съдебната практика и в частност с решение

№475/14.07.2010г., постановено по гр. дело №14.07.2010г. по гр. дело № 621/2009г. IV г.о. на ВКС приема разбирането, че една сделка е сключена при заобикаляне на закона, когато забранената от закона цел се постига с позволени средства, когато макар и от външна страна правната форма да е спазена, целта е чрез нея да се постигне един непозволен или забранен от закона резултат. Сключената при заобикаляне на закона сделка е поначало позволена – недопустима е нейната по-далечна цел.

В исковата си молба ищцата твърди, че със сключване на процесния брачен договор се цели реализиране на завещателно разпореждане с имущество на общия на страните наследодател, което е осъществено в полза на ответницата. Неправомерната цел, която се постига със сключване на атакуваната сделка е да се лиши от наследствени права ищцата.

Ищцата и ответницата са наследници на Г.К., като същевременно и двете са наследници с право на запазена част от неговото наследство, на осн. чл.28, ал.1 ЗН. В тази хипотеза на наследодателя е забранено да накърнява със завещатели разпореждания или дарения онази част, която представлява запазена част на наследниците. За частта, която попада извън запазената част, а това е разполагаемата част, за наследодателя не съществуват ограничения за разпореждане с имущество. Разполагаемата част в хипотезата, при която наследодателят е оставил един низходящ и съпруг (какъвто е процесния случай) е равна на 1/3 ид.части от наследството, съобразно разпоредбата на чл. 29, ал.3 ЗН. За наследника с право на запазена част съществува възможността да упражни правата си по чл. 30, ал.1 ЗН, като поиска възстановяване на запазената част от наследството. За да се установи дали завещанието или дарението накърняват запазената част на низходящия следва да бъде образувана наследствена маса, в която следва да бъдат включени всички имоти притежавани приживе от наследодателя към момента на неговата смърт, да бъдат извадени задълженията на наследството, като се прибавят мислено даренията. Тежестта да установи масата е на наследника, който твърди, че негова запазена част е нарушена, респ. в негова тежест е да докаже, че наследодателя е превишил с осъществяване на завещанието или дарението разполагаемата си част. При успешно доказване би се достигнало до извода, че неговите наследствени права в следствие на осъщественото завещание или дарение са нарушени, при което следва да бъде постановено възстановяване на запазената му част.

По делото не се установи постигане на забранен от закона резултат след извършване на сделка, накърняваща запазена част от наследството на ищцата. Не се установи каква е масата на наследството, което е останало след смъртта на общия на страните наследодател, съответно с каква разполагаема част той е разполагал и дали тя накърнява наследствените права на ищцата. Ищцата не установи наследодателят да е превишил разполагаемата си част, с което да е увредил нейно наследствени права. Тук следва да бъде отчетено, че в случая ищцата, като призован към наследство наследник

с право на запазена част от наследството на своя баща се е облагодетелствала от него посредством реализирано в нейна полза дарение на недвижим имот, което е обективизирано в нотариален акт № 44, том I, рег. № 555, дело № 36/2005г., с което Г.К.К. и И.ка Н. К., даряват на своята дъщеря – ответницата К. К. имот представляващ: жилище №12 със ЗП 85,80 кв.м. намиращо се в гр. Варна, ул. Ц. №11. Така осъщественото в нейна полза дарение не се доказва каква част от нейната запазена част от наследството представлява, съответно каква част от припадащата се част от разполагаемата част на наследодателя съставлява то. При тези изводи съдът не може да достигне до извода, че при сключване на брачния договор е допуснато заобикаляне на закона доколкото не се доказва да е реализирана забранената от закона цел, която в случая би била лишаване от наследство от страна на ищцата.

По изложените съображения твърденията за настъпване на забранен от закона резултат, който цели да наруши наследствените права на ищцата не се доказваха, при което неоснователен е и иска за установяване нищожността на брачния договор, като заобикалящ закона, на осн. чл. 26, ал.1, пр.2 ЗЗД.

На следващо място ищцата оспорва процесния договор, като излага, че той не нищожен, като противоречащ на добрите нрави, **на осн. чл. 26, ал.1, пр.3 –то ЗЗД.** Излагат се твърдения за липса на еквивалентност на престациите на страните по договора, преследваната от него цел е облагодетелстване само на ответницата, но не и на семейството.

В решение №88/22.06.2010г., постановено по т.дело № 911/2009г. на ВКС, ТО се приема разбирането, че в разпоредбата на чл. 26, ал.1, пр.3-то ЗЗД не е дефинирано понятието "добри нрави", но тъй като законодателят е придал правно значение на нарушаването им, приравнявайки го по последици с нарушение на закона, вложеният в това понятие смисъл следва да се тълкува, че в посочената категория попадат само онези наложени се правила и норми, които бранят правила, принципи и права и ценности, които са общи за всички правни субекти и тяхното зачитане е в интерес на обществените отношения като цяло, а не само на интереса на някоя от договарящите страни. Такива са принципите на справедливостта, на добросъвестността в гражданските и търговските взаимоотношения, както и на предотвратяване на несправедливо облагодетелстване, намерили израз в отделни правни норми.

В настоящата хипотеза твърденията на ищцата са базирани на липсата на еквивалентност на насрещните престации при това, при което не семейството, а единствено ответницата се облагодетелства от него.

Това твърдение на ищцата следва да бъде съобразено със съдържанието на процесния брачен договор, посредством анализ на клаузи от същия, които оформят неговата цялост. В разпоредбата на чл.9 от брачния договор са съдържа клауза, съобразно която разходите за издръжка на семейството, респ. режимните разходи по

семејното имущество ще се поемат от двамата съпрузи. Разходите по отношение на недвижимия имот предмет на брачния договор също са предмет на уреждане, като те отново се поемат от съпрузите. Уговорено е единствено, че разходите по движимата вещ следва да се поемат от съпругата и ответник по делото. При анализ на така посочената клауза от договора съдът не приема, че същата противоречи както на общо приетите принципи за равенство в правата и задълженията на съпрузите, така и на изрично нормативно вменените им такива, съобразно правилата на чл. 13 и чл. 17 от СК. И двамата със свои сили и средства уговарят да заплащат разходите досежно издръжка на семейството, вкл. и разходи по отношение на процесния недвижим имот. Разходът за процесната движима вещ – посоченото в договора МПС е уговорено от съпрузите да се поеме от ответницата. При тези уговорки съдът не достига до извода, че с тях се нарушават общо приети принципи на справедливостта или добросъвестността, като същевременно се допуска облагодетелстване на единия съпруг за сметка на другия.

Не може да бъде прието, че с договорът се допуска нееквивалентност на престациите предвид скорошната смърт на съпругът на ответницата. Няма по делото данни, че същата е знаела, очаквала, допускала вероятната скорошна смърт на своя съпруг. От показанията на разпитания по почин на ищеца свидетел – Т.Д., такива изводи не могат да бъдат направени. На същата са й известни факти досежно здравословното състояние на Г.К., това че той се е лекувал, както и че е осъществявал терапия са знания, които на свидетеля са станали достояние от самата ищца. Изложените от свидетеля факти са общи, неконкретизирани, опосредени от споделени й факти от страна по делото, при което съдът не кредитира същите.

По изложените съображения неоснователно е и искането за прогласяване нищожността на брачния договор, като нарушаващ добрите нрави, на осн. чл. 26, ал.1, пр.3-то ЗЗД.

На следващо място ищцата твърди, че брачния договор е **нищожен поради липса на съгласие, на осн. чл. 26, ал.2, пр.2 –ро ЗЗД**. Излагат се твърдения, че състоянието на съпругът на ответницата към момента на сключване на договора е било такова, че същия не е бил в състояние за подпише брачния договор, респ. посочва се, че липсват положени подписи на вътрешните страни, като част от съдържанието на договора.

С ТР№5/30.05.2022г., постановено по тълкувателно дело 5/2020г. на ОСГТК на ВКС се даде задължително тълкуване по прилагане на закона, като се прие, че в хипотезата, при която договорът, който е сключен от дееспособно лице, ако то при сключването му е било в състояние на трайна неспособност да разбира или да ръководи действията си, е унищожаем, на осн. чл. 31, ал.1 ЗЗД. При така дадените задължителни указания с посоченото тълкувателно решение, което се явява заварено за образуваното дело предмет на настоящия спор, съдът намира, че не следва да изследва

релевираните от ищеца в исковата му молба твърдения за влошеното здравословно състояние на съпругът на ответницата, което състояние е допринесло до невъзможността той да изрази валидно волеизявление. Тежкото здравословното състояние, като причина водеща до невъзможността на страната по договора за разбира или да ръководи действията си, към момента на възникване на правоотношението следва да бъде изследвана на плоскостта на унищожаемостта.

В дадените с ТР№5/12.12.2016г., постановено по тълкувателно дело №5/2014г. на ОСГКТ на ВКС са дадени разяснения, че липсата на съгласие е тежък порок на правната сделка, който е налице, когато волеизявлението е направено при т.нар „съзнавана липса на съгласие“. В тази хипотеза попада съгласие дадено на шега, изтръгнато при упражнено насилие, без намерение за обвързване. Този тежък порок е непоправим и непреодолим – за да бъде породил действие, договорът следва да бъде сключен на ново.

Липсата на съгласие по смисъла на чл. 26, ал.2 ЗЗД винаги е свързана със съзнавана липса на воля. При липсата на съгласие едната или двете страни по договора осъзнават, че външно правят изявления, които формално осъществяват фактическия състав на договора, но без намерение за обвързване по него. При така възприетото по отношение на липсата на съгласие, като основание за нищожност следва да бъде поставен въпроса дали фактическия състав на разпоредбата на чл.26, ал.2 ЗЗД би се осъществил при липса на подпис от страна по договора, в следствие на което тя не е изразила волеизявление по него.

По така посочения въпрос с решение №121/17.11.2021г., постановено по гр. дело №4630/2019г. на ВКС, IV г.о., които доводи се възприемат и от настоящата съдебна инстанция, се прие, че – когато договорът не е подписан от страна по него и тя не е изразила волеизявление, не е налице липса на съгласие по смисъла на чл.26, ал.2, пр.2 ЗЗД. По изложените съображения въпросът за неподписване на договора от страна по него не може да обоснове нищожност на облигационното правоотношение.

С оглед пълнота на изложението и предвид изрично оспорената автентичност на подписа на съпругът на ответницата в брачния договор, следва да бъде посочено, че възраженията на ищцата в тази насока останаха недоказани. От заключението на назначената съдебно – почеркова експертиза на вещото лице Ц., което се кредитира от съда, като обективно и компетентно дадено, съдът приема, че подписът в брачния договор е положен лично от Г.К.. В подкрепа на заключението на експертизата са и гласните показвания на свидетеля К., която посочи пред съда, че К. лично е посетил кантората на нотариуса, при който е осъществено подписване на брачния договор. Полагане на подписи във вътрешните страници, като част от съдържанието на документа закона не изисква, при което твърдението в тази насока се явява неоснователно.

По изложените съображения предявеният иск за прогласяване нищожността на брачния договор поради липса на съгласие е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

В условията на евентуалност, в случай, че не бъдат приети основанията за прогласяване нищожността на договора, ищецът в исковата молба твърди, че договорът е унищожаем поради невъзможността на Г.К. да разбира и ръководи действията си, което **унищожаемост произтича от съдържанието на самия договор, на осн. чл.31, ал.2 ЗЗД.**

Унищожаването на договора, сключен от дееспособно лице, което при сключването му не е могло да разбира или ръководи действията си може да се иска само приживе на лицето, чиято воля е опорочена. От това правило има две изключения, които са въведени с разпоредбата на чл. 31, ал. 2 от ЗЗД. Съгласно тях унищожаването на такъв договор може да се иска от наследниците на сключилото го лице, ако преди смъртта на последното е било поискано поставянето му под запрещение или ако доказателството за недееспособността произлиза от същия договор.

По въпросът за допустимост на предявения иск, който е повдигнат от ответника с отговора на исковата молба съдът приема разрешението, което е дадено с решение №556/13.06.2006г., по гр. дело №472/2005г. на ВКС, II, г.о., разрешение възприето и в определение № 136/10.03.2010г., постановено по гр.дело №94/2010г. на ВКС, III г.о. В цитираните съдебни актове се приема, че предявеният иск по чл. 31, ал.2 ЗЗД следва да се разгледа по същество, независимо от това, че не е поискано поставяне на лицето под запрещение, тъй като изтичането на този срок не е от категорията на абсолютните процесуални предпоставки за предявяването на иска.

Твърдение за доказателство за недееспособността на Г. Къркелев, при което той не е могъл да разбира и ръководи действията си към момента на сключване на брачния договор се посочва от ищцата, че е невъзможността на последния да положи подпис при сключването му. При тези твърдения, че подписът (в случая липсата на подпис) е онова доказателство, което се извлича от процесния брачен, от което се установява недееспособността на наследодателя на страните, следва да бъде даден отговор на въпроса дали подписът, като част от елементите на договора представлява доказателство за недееспособност по смисъла на чл. 31, ал.2 ЗЗД.

Подписът е елемент от писмен документ. Същият представлява саморъчно изписване на имената на издателя на документа, като нечетливият подпис не е невалиден, стига да представлява обичайния начин, по който лицето се подписва. Подписът следва теста на документа и е доказателство, че изявленията, които се съдържат в него са направени от посочените за негови автори лица. С оглед на това подписът, съответно начина на неговото изпълнение, има значение само в случаите, в

които законът изисква писмена или усложнена писмена форма за сключване или за доказване на договора. При тази форма на договора подписът се поставя след края на текста, който съдържа изявленията на страните и служи за доказателство че изявленията са направени от именно тези страни. С оглед на това подписът не представлява част от насрещните и съвпадащи си изявления на страните по договора, които определят неговото съществена и несъществено съдържание, като не може да служи като доказателство за това дали към момента на сключването му страната не е могла да разбира или ръководи действията си, в който смисъл решение №305/08.04.2020г., постановено по гр. дело №660/2019г. на ВКС, IV г.о.

Така посочената съдебна практика по приложение на разпоредбата на чл. 31, ал.2 ЗЗД, която напълно се споделя от настоящия първоинстанционен съд, обосновава извода, че подписът в брачния договор не може да бъде приет за доказателство, от което произтича недееспособността на Г.К. към момента на сключване на самия договор. Няма данни за изявления, които да са оформени в договора под съответните клаузи от съдържанието му, от които да бъде направен извод за невъзможността на К. да разбира и ръководи действията си към момента на сключване на брачния договор. При така изложеното не се установява твърдението на ищцата, че доказателства за недееспособността на наследодателя се разкриват от процесния брачен договор, което обосновава и неоснователност на претенцията.

С оглед пълнота на изложеното съдът посочва, че по делото не се събраха данни, че към момента на сключване на договора, К. е бил недееспособен с оглед влошеното му здравословно състояние предвид напредналия стадий на болестта му. Изрично в заключението си по назначената от съда съдебно – психиатрична експертиза вещото лице В., чието заключение са кредитира от съда, като обективно и компетентно дадено, посочи, че в медицинската документация няма данни влошено психиатрично състояние. Наследодателят на страните е запазил базисната си психична годност да разбира действията си и ръководи постъпките си, включително и към момента на подписване на процесния брачен договор.

По изложените съображения предявения иск за прогласяване унищожаем на съответната част от брачния договор поради невъзможност за разбиране и ръководене на действията от страна на Г. Къркелев следва да бъде отхвърлен като неоснователен, на осн. чл. 31, ал.2 ЗЗД.

По отношение на предявените искове с правно осн. чл.108 ЗС:

За да се уважи предявеният реИ.дикационен иск с правно основание чл. 108 ЗС, следва ищецът да докаже наличието на трите кумулативни предпоставки, установени с тази императивна правна норма: че е собственик на имота, че ответникът владее имота, и че ответникът владее имота без правно основание.

В настоящата хипотеза ищцата излага твърдения, че е собственик на 11/24

ид.части от процесния недвижим имот, както и на $\frac{1}{4}$ ид.части от процесното МПС по наследство, което е останало след смъртта на баща ѝ – Г.К..

При анализ на представените по делото доказателства съдът приема, че въз основа на дарение от своята майка К. Г. К., което дарение е оформено в нотариален акт № 55/2017г., наследодателят на страните е придобил собствеността върху $\frac{4}{6}$ ид.части от апартамента. От своя страна Г.К. се явява и наследник на своя баща К.А.К., който е признат за собственик на процесния апартамент по силата въз основа на нотариален акт № 167/1986г. В качеството си на наследник е придобил $\frac{1}{6}$ ид.части от имота, останалата $\frac{1}{6}$ идеална част е придобита от сестрата на Г.К. – Й.К.Д.. Последната по силата на договор за покупко – продажба от 06.12.2017г., който е оформен в нотариален акт №56/2017г. се е разпоредила със собствената си $\frac{1}{6}$ ид.части от имота в полза на наследодателя на страните. Към момента на разпоредителната сделка Г.К. и ответницата са се намирали в брак, при което придобитата по разпоредителна сделка $\frac{1}{6}$ ид.части от имота е придобита в режим на съпругеска имуществена общност. С брачен договор от 13.11.2020г. Г.К. прехвърля собствените си $\frac{11}{12}$ идеални части от имота в полза на своята съпруга – ответницата Е. К.. Не се доказана оспорената от ищцата недействителност на брачния договор, при което следва да бъде зачетен вещно прехвърлителния ефект на същия, при което следва да бъде прието, че приживе Г.К. се е разпоредил с притежаваните от него идеални части от имота в полза на ответницата, с оглед на което и към момента на открИ.е на наследството в наследствената маса не се включват същите. По изложените съображения ищцата като наследник, който е призован към наследяване не се легитимира за собственик на процесните $\frac{11}{24}$ ид.части от имота на посоченото от нея придобивно основание – наследство от своя баща, при което предявения ревандикационен иск следва да се отхвърли.Предвид недоказване на първата предпоставка от фактическия състав на правната норма на чл. 108 ЗС, то не следва да бъдат изследвани и останалите.

Не се спори между страните, че процесният МПС е придобит от Г.К. и ответницата по време на брака. Доколкото не се доказана оспорената от ищцата недействителност на брачния договор, следва да бъде зачетен вещно прехвърлителния ефект на същия и в частта на лекия автомобил, при което следва да бъде прието, че приживе Г.К. се е разпоредил с притежаваните от него идеални части от МПС в полза на ответницата, с оглед на което и към момента на открИ.е на наследството в наследствената маса не се включват същите. По изложените съображения ищцата като наследник, който е призован към наследяване не се легитимира за собственик на процесните $\frac{1}{4}$ ид.части от автомобила на посоченото от нея придобивно основание – наследство от своя баща, при което предявения ревандикационен иск следва да се отхвърли.

По отношение на разноските:

С оглед изходът на спора в полза на ответникът се дължат разноски. Ищцата релевира възражение за прекомерност на уговореното и заплатено възнаграждение за процесуално представителство на процесуалния представител на ответницата, на осн. чл. 78, ал.5 ГПК. Съдът с оглед възражението на страната намира следното:

Предявени са множество обективно и кумулативно съединени искове за прогласяване недействителност включващи основания за нищожност и унищожаемост на брачен договор досежно 11/24 ид.части от недвижим имот,съответно ¼ ид.части за МПС, съответно ревандикационни искове за предаване владението на 11/24 ид.части от недвижимия имот,както и ¼ ид.части за МПС. Съобразно данъчната оценка на процесния имот цената на главния иск възлиза на 21659,77 лева, в този размер е и цената на всеки предявен евентуален иск на прогласяване недействителността на брачния договор по отношение на недвижими имот, като отделно тази цена се допълва и от стойността на лекия автомобил предмет на договора, съобразно размера на застрахователната му стойност.Цената на ревандикационния иск за недвижимия имот възлиза също на 21659,77 лева, а за лекия автомобил в размер на 1375 лева. В договорът за правна защита и съдействие не е уговорено, по кой иск какво възнаграждение страните уговарят, при което следва да бъде прието, че уговорената и заплатена сума от общо 1500 лева включва по-равно възнаграждение за процесуална защита по всеки иск. Съдът като съобрази цената на предявените искове, намира че уговореното и заплатено възнаграждение за процесуално представителство на процесуалния представител на ответника не е прекомерно, при което възражението е неоснователно.

По изложените съображения съдът намира, че следва да осъди ищцата да заплати на ответницата **сумата от 1680 лева**, от които 180 лева съдебно – деловодни разноски и сумата от 1500 лева възнаграждение за процесуално представителство, на осн. чл. 78, ал.3 ГПК.

Водим от горното съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените искове от К. Г. К., ЕГН ***** от гр. Варна, ул. Ц. №11, вх.А, ат.3, ап.12 срещу Е. В. К., ЕГН ***** от гр. Варна,ул. Ц. №11, вх.В, ет.7, ап.80, за прогласяване нищожност на брачен договор от 13.11.2020г., с нотариална заверка на подписите и съдържанието, вписан в Служба по вписванията – Варна вх.№ 29292/13.11.2020г., акт 192, том VIII, дело № 7712/2020г. **в частта**, с която е осъществено разпореждане с 11/24 ид.части от недвижим имот представляващ апартамент № 80 със застроена площ от 61,45 кв.м., с идентификатор *****.20, намиращ се в гр. Варна, ул. Ц. №11, вх.В, ет.7, ведно с прилежащото му избено помещение и идеални части от общите части и правото на строеж, както **и в частта** по

отношение на $\frac{1}{4}$ ид.части от лек автомобил марка „Хонда“, модел „Джаз“, рег. № В****РТ, поради противоречие със закона, на осн. чл. 26, ал.1, пр.1-во ЗЗД вр. чл. 38, ал.3 СК;евентуално поради заобикаляне на закона осн. чл. 26, ал.1, пр.2-во ЗЗД; евентуално поради противоречие с добрите нрави, на осн. чл. 26, ал.1, пр.3-то ЗЗД; евентуално поради липса на съгласие, на осн. чл. 26, ал.2, изр.1-во, пр.2-ро ЗЗД; евентуално, че договорът е унищожаем поради невъзможност на Г.К.К., б.ж. на гр. Варна да разбира и ръководи действията си, на осн. чл. 31, ал.2 ЗЗД.

ОТХВЪРЛЯ предявените искове от К. Г. К., ЕГН ***** от гр. Варна, ул. Ц. №11, вх.А, ат.3, ап.12 срещу Е. В. К., ЕГН ***** от гр. Варна, ул. Ц. №11, вх.В, ет.7, ап.80 **за приемане за установено**, че К. Г. К., ЕГН ***** от гр. Варна, ул. Ц. №11, вх.А, ет.3, ап.12 **е собственик** по наследство останало след смъртта на баща й Г.К.К., б.ж. на гр. Варна на **11/24 ид.части от недвижим имот представляващ апартамент № 80** със ЗП от 61,45 кв.м., с идентификатор *****20, намиращ се в гр. Варна, ул. Ц. №11, вх.В, ет.7, ведно с прилежащото му избено помещение и идеални части от общите части и правото на строеж, както по отношение на $\frac{1}{4}$ **ид.части от лек автомобил** марка „Хонда“, модел „Джаз“, рег. № В****РТ, както и **осъждане** на Е. В. К., ЕГН ***** от гр. Варна да предаде владението на процесните идеални части от недвижимият имот и лекия автомобил, **на осн. чл.108 ЗС.**

ОСЪЖДА К. Г. К., ЕГН ***** от гр. Варна, ул. Ц. №11, вх.А, ат.3, ап.12 да заплати на Е. В. К., ЕГН ***** от гр. Варна, ул. Ц. №11, вх.В, ет.7, ап.80 сумата от **1680 (хиляда шестстотин и осемдесет) лева**, от които 180 лева заплатени съдебно – деловодни разноски и 1500 лева възнаграждение за процесуално представителство, на осн. чл. 78, ал.3 ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Варненски окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Варна: _____